

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Державного
університету економіки і
технологій

Протокол №6 від 25.02.2021 р.

В.о. ректора _____ А.В. Шайкан

ПРОГРАМА

вступного фахового випробування
для отримання ступеня вищої освіти «магістр»
зі спеціальності 051 Економіка
на базі здобутого освітнього ступеня «бакалавр»

Кривий Ріг
2021

ЗМІСТ

Вступ	3
1. Перелік наук, що виносяться на фахове випробування.....	4
2. Порядок проведення фахового випробування.....	4
3. Перелік тем та питань з наук, що виносяться на фахове випробування.....	4
3.1. Дисципліна «Підприємництво».....	4
3.2. Дисципліна «Мікроекономіка».....	7
3.3. Дисципліна «Основи економічної науки»...	10
3.4. Дисципліна «Економіка праці й соціально-трудові відносини».....	13
4. Критерії оцінювання тестових завдань різних рівнів складності.....	15
5. Рекомендована література для підготовки до фахового випробування....	16

ВСТУП

Мета фахового випробування – виявлення рівня базової професійної підготовки та відбір претендентів до навчання за рівнем вищої освіти «магістр» згідно вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики «бакалавр» з економіки підприємства а також споріднених напрямів (*див. правила прийому*).

Завдання фахового випробування – встановлення фактичної відповідності рівня підготовки вступника вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики бакалавра з економіки підприємства.

Вимоги до здібностей і підготовленості вступників. До успішного засвоєння освітньо-кваліфікаційної програми магістра вступники повинні мати базову вищу освіту за відповідною спеціальністю або повну вищу освіту за тією ж спеціальністю та здібності до оволодіння теоретичними і практичними навичками за дисциплінами та науками професійного спрямування. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

Характеристика змісту фахового випробування. Кожен білет фахового випробування має міждисциплінарний синтетичний характер. Його зміст відповідає професійним функціям, до виконання яких повинен бути підготовлений вступник – перш за все бакалавр зі спеціальності 051 «Економіка», а також споріднених напрямів (*див. правила прийому*). Згідно з чинною освітньо-кваліфікаційною характеристикою зазначеного напрямку підготовки до таких функцій належать: аналітична, планова, організаційна, облікова-статистична, контрольна, інформаційна, реалізація яких потребує поєднання володіння теоретичними знаннями і практичними навичками. З огляду на це завдання фахового випробування носять теоретичний і практичний характер, що дає можливість перевірити рівень теоретичних знань з економіки підприємства та вміння їх використовувати для розв'язання практичних господарських операцій чи ситуацій.

Білет фахового випробування складено на підставі наук циклу професійної підготовки бакалавра з економіки підприємства, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра зі спеціальності «Економіка».

1. ПЕРЕЛІК НАУК, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВИПРОБУВАННЯ

На фахове випробування на навчання за рівнем вищої освіти «магістр» із спеціальності «Економіка» виносяться наступні нормативні дисципліни професійної підготовки:

- Підприємництво;
- Мікроекономіка;
- Основи економічної науки;
- Економіка праці й соціально-трудові відносини.

2. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове випробування складається у письмовій формі у відповідності з правилами прийому до ЗВО «Державний університет економіки і технологій» та Положення про організацію прийому на навчання до ЗВО «Державний університет економіки і технологій» за рівнем вищої освіти «магістр».

Для проведення фахового випробування створюється фахова атестаційна комісія з числа провідних викладачів випускових кафедр.

Білет фахового випробування складається із 45 тестових завдань по 15 трьох рівнів складності: від простих до більш складних. Тому кожен учасник фахового випробування зможе знайти ті завдання, які буде спроможний розв'язати.

Час на виконання тестових завдань – 3 астрономічні години (180 хвилин).

Під час складання вступних випробувань забороняється користуватися мобільними телефонами, іншими допоміжними засобами та будь-якими літературними джерелами.

3. ПЕРЕЛІК ТЕМ ТА ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІН, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВИПРОБУВАННЯ

3.1. Дисципліна «Підприємництво»

Тема 1. Загальна характеристика підприємництва.

1. Генезис та сутнісна характеристика підприємництва.
2. Принципи здійснення, форми і моделі підприємницької діяльності.
3. Соціально-економічна роль і значення підприємництва в структурі ринкової економіки.
4. Середовище і передумови активізації підприємницької діяльності.

Тема 2. Типологія підприємництва.

1. Типи професійної підприємницької діяльності та їх особливості.

2. Виробнича підприємницька діяльність та її форми.
3. Посередницька підприємницька діяльність.
4. Підприємництво у сфері надання фінансових послуг.
5. Підприємництво у сфері надання консультативних послуг.

Тема 3. Мале підприємництво в ринковій економіці

1. Загальна характеристика і особливості малого підприємництва.
2. Місце та економічна роль малого бізнесу в умовах ринку.
3. Тенденції, особливості та проблеми розвитку малого бізнесу в Україні.
4. Державна підтримка малого підприємництва.

Тема 4. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці.

1. Поняття, класифікація і структура персоналу.
2. Методика визначення чисельності окремих категорій персоналу.
3. Продуктивність праці: сутність, показники та методи її вимірювання.
4. Фактори та резерви зростання продуктивності праці.
5. Мотивація трудової діяльності та її вплив на результативність роботи підприємства.
6. Поняття, функції та види оплати праці в сучасних умовах.
7. Державна політика оплати праці. Механізм державного регулювання оплати праці та соціального захисту.
8. Тарифна система оплати праці.
9. Форми та системи оплати праці.
10. Організація преміювання персоналу.

Тема 5. Основний капітал.

1. Поняття, склад і структура основних засобів.
2. Облік і оцінка основних засобів.
3. Спрацювання та амортизація основних засобів.
4. Методи нарахування амортизації.
5. Відтворення основних засобів. Джерела його фінансування.
6. Показники ефективності використання, фізичного стану та руху основних засобів.
7. Шляхи поліпшення використання основних засобів.

Тема 6. Інтелектуальний капітал.

1. Поняття та види нематеріальних ресурсів і активів підприємства.
2. Оцінка та амортизація нематеріальних активів.

Тема 7. Оборотний капітал.

1. Поняття, склад і структура оборотних активів.
2. Нормування окремих елементів і загальної величини оборотних активів підприємства.
3. Відтворення оборотних активів. Джерела формування оборотних активів.
4. Показники використання оборотних активів.

5. Шляхи прискорення оборотності оборотних активів.

Тема 8. Інвестиційна політика фірми.

1. Характеристика інвестиційної діяльності фірми.
2. Формування інвестицій і фінансування капіталу.
3. Інвестиційна привабливість ієрархічно відособлених суб'єктів господарювання.

Тема 9. Інноваційна діяльність.

1. Загальна характеристика інноваційних процесів.
2. Науково-технічний прогрес, його загальні та пріоритетні напрями.
3. Організаційний прогрес.
4. Оцінка ефективності технічних та організаційних нововведень.

Тема 10. Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства.

1. Характеристика техніко-технологічної бази виробництва.
2. Організаційно-економічне управління технічним розвитком підприємства.
3. Формування і використання виробничої потужності підприємства.
4. Основні показники та шляхи підвищення ефективності використання виробничої потужності підприємства.

Тема 11. Виробнича і соціальна інфраструктура.

1. Поняття, види і значення інфраструктури.
2. Система технічного обслуговування підприємства.
3. Соціальна діяльність підприємства.
4. Капітальне будівництво.

Тема 12. Регулювання, прогнозування та планування діяльності.

1. Основні економічні функції держави.
2. Прогнозування розвитку підприємства.
3. Загальна характеристика планування, його види та методи.
4. Стратегічне планування. Бізнес-план підприємства.
5. Зміст оперативного та тактичного планування.

Тема 13. Виробництво, якість і конкурентоспроможність продукції.

1. Загальна характеристика продукції.
2. Якість та конкурентоспроможність продукції: показники та методи їх оцінки.
3. Стандартизація та сертифікація продукції.
4. Економічна ефективність підвищення якості продукції.

Тема 14. Витрати і ціни на продукцію.

1. Загальна характеристика та класифікація витрат підприємства.
2. Поняття, склад і види собівартості продукції.
3. Методика складання кошторису виробництва.
4. Методи калькулювання собівартості продукції. Способи розподілу

непрямих витрат при калькулюванні.

5. Шляхи зниження поточних витрат на підприємстві.
6. Види цін на промислову продукцію.
7. Методи ціноутворення.

Тема 15. Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності підприємства.

1. Зміст і форми фінансової діяльності підприємства
2. Дохід та прибуток підприємства. Види та джерела утворення прибутку.
3. Порядок розподілу прибутку.
4. Поняття ефекту та ефективності. Види ефективності.
5. Система показників та чинники зростання ефективності виробництва.

3.2. Дисципліна «Мікроекономіка»

Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки.

1. Мікроекономіка як складова частина теоретичної економіки.
2. Предмет, концептуальні основи і методологія мікроекономіки.
3. Мета, завдання і зміст дисципліни.

Тема 2. Теорія граничної корисності і поведінки споживача.

1. Корисність в економічній теорії і проблема її виміру
2. Закон спадної граничної корисності блага.
3. Оптимізація споживання за умови множинності споживання благ.
4. Рівновага споживання з кардиналістських позицій.

Тема 3. Ординалістська теорія поведінки споживача.

1. Вибір споживача з ординалістських позицій.
2. Криві байдужості, їх властивості.
3. Криві байдужості як спеціальний інструментарій мікроекономічного аналізу.
4. Бюджетна лінія.
5. Оптимум споживача як модель раціонального споживчого вибору.

Тема 4. Моделювання поведінки споживача на ринку товарів.

1. Реакція споживача на зміну його доходу.
2. Реакція споживача на зміну цін товарів.
3. Ефект заміщення та ефект доходу.
4. Надлишок споживача.

Тема 5. Ринковий попит.

1. Попит і закон попиту.
2. Аналіз зміни попиту в цілому та величини (обсягу) попиту.
3. Цінова еластичність попиту.
4. Еластичність попиту за доходом та перехресна еластичність попиту.

Тема 6. Мікроекономічна модель підприємства.

1. Підприємство як суб'єкт ринку та виробничо-ринкова система.
2. Підприємство як центр прийняття рішень.

3. Найважливіші параметри підприємства як мікроекономічної моделі.

Тема 7. Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника.

1. Частинна варіація факторів виробництва.
2. Ізоквантна варіація факторів виробництва.
3. Пропорційна варіація факторів виробництва.
4. Оптимум виробника та ізокостна варіація факторів.

Тема 8. Витрати виробництва.

1. Витрати виробництва в короткостроковому періоді.
2. Витрати на довгострокових інтервалах.

Тема 9. Ринкова пропозиція.

1. Пропозиція і закон пропозиції.
2. Аналіз змін у пропозиції та в обсязі пропозиції.
3. Еластичність пропозиції.
4. Перехресна еластичність пропозиції та її вплив на стратегію товаровиробника.

Тема 10. Ринок досконалої конкуренції.

1. Модель ринку досконалої конкуренції та її характеристики.
2. Взаємодія попиту і пропозиції, ринкова рівновага.
3. Рівновага підприємства та галузі в короткостроковому періоді.
4. Ринок досконалої конкуренції у довгостроковому періоді.

Тема 11. Монопольний ринок.

1. Модель «чистої» монополії та її характеристики.
2. Монопольний ринок у короткостроковому періоді.
3. Монопольний ринок у довгостроковому періоді. Цінова дискримінація.
4. Особливості функціонування реальних монополізованих ринків. Антимонопольна політика.

Тема 12. Олігополія.

1. Основні ознаки олігополії.
2. Теоретичні моделі олігополії.
3. Особливості організації олігополістичного ринку.
4. Ефективність олігополії.

Тема 13. Ринок монополістичної конкуренції.

1. Ринок монополістичної конкуренції.
2. Моделі поведінки підприємства – монополістичного конкурента.
3. Ефективність монополістичної конкуренції.

Тема 14. Утворення похідного попиту.

1. Утворення похідного попиту.
2. Похідний попит за досконалої конкуренції на ринку товару.
3. Монопольний похідний попит.
4. Похідний попит та принцип оплати факторів.

Тема 15. Ринок праці.

1. Загальна характеристика ринку факторів виробництва.
2. Попит на працю за умов досконалого конкурентного ринку ресурсів.
3. Ринкова пропозиція праці на досконало конкурентному ринку.

4. Ринок праці з недосконалою конкуренцією.

Тема 16. Ринок капіталу.

1. Капітал і процентний дохід.
2. Пропозиція заощаджень.
3. Визначення ринкової ставки позичкового процента за умов досконалої конкуренції.

Тема 17. Загальна рівновага конкурентних ринків.

1. Поняття ринкової рівноваги.
2. Рівновага обміну.
3. Ефективність у виробничій сфері.
4. Загальна рівновага та економіка добробуту.

Тема 18. Інституціональні аспекти ринкового господарства.

1. Правові передумови для ринкових суб'єктів.
2. Інституціональна природа сучасної фірми.
3. Позаринкові зовнішні ефекти.
4. Громадські блага.

3.3. Дисципліна «Основи економічної науки»

Тема 1. Предмет і метод політичної економії.

1. Зародження економічних знань. Основні історичні етапи розвитку економічної науки.
2. Предмет, цілі і завдання політичної економії, їх структура та функції.
3. Методологія економічної науки. Методи пізнання економічних процесів.
4. Економічні категорії та економічні закони, їхні особливості.
5. Взаємозв'язок політичної економії з іншими економічними науками.

Тема 2. Економічні потреби і виробничі можливості суспільства. Економічні інтереси.

1. Економічні потреби суспільства, їх суть, структура і класифікація. Економічний закон зростання потреб.
2. Продукт виробництва як засіб задоволення потреб. Корисність продукту. Загальна і гранична корисність. Закон спадної граничної корисності.
3. Економічні інтереси. Взаємозв'язок потреб, інтересів і виробництва.
4. Суспільне виробництво, його структура, основні фактори та показники ефективності.
5. Виробничі можливості суспільства та проблема економічного вибору. Виробнича функція.
6. Виробництво і науково – технічний прогрес.
7. Місце і роль людини в процесі суспільного виробництва.

Тема 3. Економічна система суспільства.

1. Класифікація типів економічних систем.
2. Продуктивні сили як матеріальна основа економічної системи.
3. Економічні відносини: сутність і структура. Єдність продуктивних сил та економічних відносин.
4. Трансформаційна економіка та її особливості.

Тема 4. Відносини власності.

1. Відносини власності: поняття, сутність і значення в економічному житті суспільства. Теорія прав власності.
2. Типи, форми і види власності, їх еволюція.
3. Сучасні світові тенденції розвитку відносин власності.
4. Необхідність і шляхи розвитку відносин власності у трансформаційній економіці. Закон України «Про власність».

Тема 5. Форми організації суспільного виробництва.

1. Форми суспільного господарства. Натуральне господарство та його основні риси.
2. Товарне виробництво: умови, причини виникнення та форми. Просте і розвинуте (капіталістичне) товарне виробництво.
3. Товар і його властивості. Теорії вартості (цінності) товару.
4. Закон вартості, його сутність та функції.

Тема 6. Теорія грошей і грошовий обіг.

1. Теоретичні концепції виникнення і сутності грошей.
2. Розвиток форм обміну та походження грошей.
3. Функції грошей та їхня еволюція.

Тема 7. Ринок: суть, функції та умови формування.

1. Ринок: сутність, умови виникнення, функції, класифікація.
2. Попит і фактори, що його визначають. Закон попиту. Еластичність попиту.
3. Пропозиція і фактори, що її визначають. Закон пропозиції. Еластичність пропозиції.
4. Ціна рівноваги і механізм її формування.

Тема 8. Поняття структури та інфраструктури ринку. Ринки виробничих ресурсів.

1. Інфраструктура ринку: сутність, елементи, функції.
2. Ринок економічних ресурсів.
3. Товарний ринок у загальній економічній структурі.
4. Ринок праці та особливості його функціонування.
5. Ринок природних ресурсів. Рента і її форми.
6. Ринок грошей і його вплив на реальний сектор економіки.
7. Кредитний ринок, його об'єкти і суб'єкти. Природа позичкового процента.
8. Ринок цінних паперів.

Тема 9. Конкуренція і монополія.

1. Конкуренція: її сутність, форми і функції.
2. Досконала і недосконала конкуренція, їх характеристика.
3. Економічна природа і форми монополій.
4. Необхідність і методи антимонопольного регулювання.

Тема 10. Витрати виробництва і доходи підприємства.

1. Сутність і структура витрат виробництва.
2. Класифікація витрат виробництва у довгостроковому і короткостроковому періодах.

3. Доходи підприємства: сутність і класифікація. Маса і норма прибутку.

Тема 11. Підприємство і підприємництво в умовах ринкового господарювання.

1. Сутність підприємництва, його роль у ринковій економіці.

2. Підприємство як суб'єкт ринкової економіки: сутність, ознаки, функції, класифікація.

3. Капітал підприємства, його кругообіг і оборот. Час обороту капіталу. Основний і оборотний капітал підприємства. Амортизація.

4. Проблеми та перспективи становлення підприємництва в Україні.

Тема 12. Особливості аграрних відносин підприємництва в умовах ринкового господарювання.

1. Аграрні відносини, їхній зміст і особливості.

2. Форми власності на землю і форми господарювання в аграрному секторі економіки.

3. Агропромислова інтеграція й агропромисловий комплекс.

4. Державна політика регулювання і підтримки сільськогосподарського виробництва.

5. Особливості аграрної політики України.

Тема 13. Розподіл доходів.

1. Сутність і механізм розподілу доходів у ринковій економіці. Доходи суб'єктів економічної діяльності і джерела їх формування.

2. Нерівність у розподілі доходів. Крива Лоренца. Коефіцієнт Джині

3. Споживання і заощадження. Гранична схильність до споживання і заощадження. Рівень життя і його показники. Основний психологічний закон (Кейнса). Закон Енгеля.

4. Соціальний захист: необхідність і основні елементи.

Тема 14. Форми суспільного продукту в процесі відтворення.

1. Відтворення: сутність, види, умови.

2. Суспільний продукт і його форми в процесі відтворення.

3. Валовий національний продукт та методи його обчислення.

4. Національне багатство та його відтворення.

5. Тіньовий сектор економіки у процесі відтворення.

Тема 15. Економічне зростання та його чинники. Економічні цикли.

1. Сутність, показники і фактори економічного зростання: теорія економічного зростання, його двофакторна модель; методи підрахунку економічного зростання.

2. Нагромадження, заощадження та інвестиції. Роль інвестицій в економічному зростанні.

3. Матеріальні чинники економічного зростання. НТП та його роль в економічному зростанні.

4. Економічне зростання та економічні цикли. Фази економічного циклу, їх вплив на обсяги виробництва. Економічні кризи та їх причини.

5. Особливості розвитку економіки України. Тенденції і джерела економічного зростання в Україні.

Тема 16. Зайнятість, відтворення робочої сили та їх державне регулювання.

1. Зайнятість: сутність, форми та ефективність.
2. Безробіття в механізмі відтворення робочої сили

Тема 17. Форми і методи державного регулювання економіки.

1. Державне регулювання економічної системи.
2. Форми і методи державного регулювання економіки.
3. Податкова система.
4. Бюджетна система і бюджетна політика.
5. Поняття грошово-кредитної політики.

Тема 18. Світове господарство.

1. Об'єктивні основи виникнення і суть світового господарства.
2. Структура сучасного світового господарства.
3. Проблеми міжнародної економічної інтеграції.

Тема 19. Форми міжнародних економічних відносин.

1. Система світогосподарських відносин та її структура: суть, форми і суб'єкти міжнародних економічних відносин.
2. Міжнародна торгівля та її економічні основи.
3. Сутність і форми міжнародного руху капіталу.
4. Міжнародні валютні відносини. Їх визначення та еволюція.

Тема 20. Економічні проблеми глобалізації світогосподарських зв'язків.

1. Глобалізація як новий етап розвитку інтернаціональних процесів у світовій економіці.
2. Суперечливий вплив глобалізації на світогосподарський розвиток.
3. Основні глобальні проблеми сучасності. Класифікація глобальних проблем.
4. Міжнародне співробітництво у розв'язанні глобальних проблем та розвитку світового господарства.

3.4. Дисципліна «Економіка праці й соціально-трудова відносини»

Тема 1. Об'єкт, предмет і завдання дисципліни.

1. Праця і соціально-трудова відносини як об'єкти економічного дослідження.
2. Предмет, мета і завдання вивчення дисципліни «Економіка праці й соціально-трудова відносини».

Тема 2. Трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства.

1. Населення як природна основа трудових ресурсів і трудового потенціалу.
2. Поняття трудових ресурсів та економічно активного населення.
3. Трудовий потенціал та напрямки його збереження і розвитку в Україні
4. Соціально-економічна характеристика трудових ресурсів.
5. Прогнозування потреби в трудових ресурсів.
6. Схема балансу трудових ресурсів та балансу ринку праці.

Тема 3. Соціальне партнерство.

1. Зміст, основні принципи та організація соціального партнерства.
2. Об'єднання роботодавців на ринку праці.

3. Роль профспілок в соціально-трудових відносинах.
4. Держава в системі соціального партнерства.
5. Соціальний діалог.
6. Індивідуальний трудовий договір (контракт)
7. Особливості регулювання соціально-трудових відносин в різних

країнах методами соціального партнерства.

Тема 4. Ринок праці в економічній системі.

1. Ринок праці як підсистема ринкової економіки.
2. Механізм функціонування сучасного ринку праці.
3. Сегментація ринку праці за різними ознаками.
4. Теоретичні підходи до аналізу ринку праці.
5. Зарубіжні моделі ринку праці.
6. Інфраструктура ринку праці.
7. Особливості й етапи формування ринку праці в Україні

Тема 5. Зайнятість населення і безробіття

1. Поняття, види та форми зайнятості населення.
2. Активні і пасивні методи регулювання зайнятості населення.
3. Поняття та види безробіття.
4. Визначення рівня зайнятості та безробіття.
5. Статус безробітного. Допомога по безробіттю.
6. Особливості забезпечення зайнятості молоді.
7. Захист трудових прав населення у кризовий період.

Тема 6. Організація праці

1. Поняття організації праці, її основні напрямки.
2. Поділ і кооперування праці на підприємстві.
3. Форми організації праці.
4. Організація й обслуговування робочих місць.
5. Умови праці. Безпека та охорона праці.
6. Оцінка ефективності стану системи охорони праці та заходів щодо його

покращення

7. Режими праці і відпочинку.

Тема 7. Нормування праці

1. Сутність, значення і зміст процесу нормування праці.
2. Робочий час, його склад і структура.
3. Види норм праці.
4. Методи нормування праці.
5. Методи вивчення ефективності використання робочого часу.
6. Аналіз і перегляд норм праці.
7. Удосконалення нормування праці.

Тема 8. Персонал підприємства та система управління ним

1. Поняття, склад і структура персоналу підприємства.
2. Мета, функції та основні етапи управління персоналом.
3. Планування персоналу.
4. Формування і використання персоналу.
5. Професійний розвиток, навчання та оцінювання персоналу.

Тема 9. Управління продуктивністю

1. Економічна сутність продуктивності та продуктивності праці, взаємозв'язок між ними.

2. Поняття управління продуктивністю. Фактори низької продуктивності в сучасних умовах господарювання.

3. Методи вимірювання продуктивності. Багатофакторна модель вимірювання продуктивності.

4. Характеристика методів вимірювання продуктивності праці.

5. Класифікація резервів зростання продуктивності праці.

6. Методика планування продуктивності праці за факторами її підвищення.

Тема 10. Вартість робочої сили

1. Вартість робочої сили та фактори, що впливають на її розмір.

2. Показники оцінки вартості життя.

3. Види доходів населення та напрямки їх використання.

4. Зміст і склад витрат роботодавців на робочу силу.

5. Витрати на соціальний захист.

6. Податки на заробітну плату.

7. Сутність та оцінка людського капіталу підприємства.

Тема 11. Заробітна плата

1. Сутність, функції та основи організації заробітної плати.

2. Тарифна система оплати праці та її елементи.

3. Форми та системи оплати праці.

4. Сучасні системи оплати праці в зарубіжних країнах.

5. Безтарифна система оплати праці.

6. Преміювання працівників.

7. Планування фонду оплати праці.

8. Регулювання заробітної плати.

Тема 12. Аналіз, звітність, аудит у сфері праці

1. Види інформаційного забезпечення аналізу зайнятості і трудових відносин. Основні джерела інформації про трудові процеси.

2. Статистична звітність в сфері зайнятості та трудових відносин.

3. Мета і сутність аудиту у сфері праці, етапи його проведення та ефективність.

4. Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами, їх структури і руху.

5. Аналіз використання трудових ресурсів на підприємстві.

6. Аналіз фонду оплати праці.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ РІЗНИХ РІВНІВ СКЛАДНОСТІ

Білет фахового випробування складається з тестів трьох рівнів складності:

- 1 рівень складності – простий;
- 2 рівень складності – середній;
- 3 рівень складності – складний.

Оцінюються письмові відповіді вступників за такими критеріями:

- за правильну відповідь на одне тестове завдання 1 рівня складності вступник отримує **0,5** бала, за неправильну відповідь – 0 балів;
- за правильну відповідь на одне тестове завдання 2 рівня складності вступник отримує **0,8** бала, за неправильну відповідь – 0 балів;
- за правильну відповідь на одне тестове завдання 3 рівня складності вступник отримує **1** бал, за неправильну відповідь – 0 балів.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Нормативна та інструктивна література

1. Господарський кодекс України – Х.: ТОВ „Одіссей”, 2004. – 248 с.
2. Податковий кодекс України – Вінниця: ТОВ «Поліграф-сервіс», 2010. – 512с.
3. 34 положення (стандарты) бухгалтерського обліку / Укл. Є.К. Пашутинський. - К.: КНТ, 2009. – 320 с.
4. Збірник законів України про працю [Текст] / Упор. Н.Б. Болотіна. - [2-ге вид., випр. і доп.]. - К. : Знання, 2008. - 349 с.
5. Інструкція зі статистики заробітної плати: Наказ Державного комітету статистики України від 13 січня 2004 року № 5 // www.ligazakon.ua
6. Кодекс законів про працю України : станом на 10 вересня 2009 р. – Х. : ТОВ „Одіссей”, 2009. – 136 с.
7. Національний класифікатор України ДК 003:2010 «Класифікатор професій» : Наказ Держспоживстандарт України від 28 липня 2010р. №327 // Нормативна база. – 2006. - № 19.

Навчальна література за дисципліною «Підприємництво»

1. Гетьман О.О. Економіка підприємства : [навч. посіб.] / О.О. Гетьман, В.М. Шаповал. – [2-ге вид.]. – К.: Центр навчальної літератури, 2010. – 488 с.
2. Економіка підприємства: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. [Швиданенко Г.О., Гончарова Н.П., Мендрул О.Г. та ін.]; за заг. ред. Г.О.Швиданенко — К.: КНЕУ, 2010. — 364 с.
3. Економіка підприємства: Підручник / Швиданенко Г.О., Васильков В.Г., Гончарова Н.П. [та ін.]; за заг. ред. Г.О.Швиданенко — К.: КНЕУ, 2009.— 598с.
4. Економіка підприємства :[навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц.] / Г.О. Швиданенко, С.Ф. Покропивний, С.М. Клименко та ін. - К.: КНЕУ,

2000. – 248 с.

5. Економіка підприємства: [навч. посіб.] / Н.М. Бондар, В.Є. Воротін, О.А. Гаєвський та ін. ; за заг. ред. А.В. Калини. – К.: МАУП, 2006.– 352 с.

6. Економіка підприємства : [підруч.] / За ред. А.В. Шегди. – К.: Знання, 2006. – 614 с.

7. Іванілов О. С. Економіка підприємства : [підруч.] - О.С. Іванілов. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 728 с.

8. Мікроекономіка: підручник/ [А.П.Наливайко, Л.А. Азьмук, П.Г. Банщикова та ін.]; за наук. ред. А.П. Наливайка.- К.:КНЕУ, 2011. - 446 с.

9. Організація операційної діяльності підприємства [Електронний ресурс]: підручник / В. Г. Васильков, Н. В. Василькова ; М-во освіти і науки України, Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Електрон. текстові дані. - Київ : КНЕУ, 2015. - 502,[2] с.

10. Планування діяльності підприємства: Навчальний посібник / Л.П.Батенко, М. А. Белов, Н. М. Євдокимова та ін.; Ред. В.Є. Москалюк. - К. КНЕУ, 2005. - 384 с

11. Підприємництво: організація, ефективність, бізнес-культура: Навч. посіб.- Вид.- 3-тє, без змін / В.М. Колот, І.М. Рєпіна, О.В. Щербина. -К.:КНЕУ, 2010. -444 с.

12. Підприємництво [Текст]: навч. посібник / І.В. Гой, Т.П. Смельнянська; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Хмельницький нац. ун-т. - К.: Центр учбової літератури, 2013. - 368 с.

13. Темченко А.Г. Економіка підприємств гірничо-металургійного комплексу : [навч. посіб.] / А.Г. Темченко, О.А. Темченко, С.В. Максимов. - Кривий Ріг: Видавничий центр КТУ, 2008.

Навчальна література за дисципліною «Мікроекономіка»

1. Горошко М.Ф. Мікроекономіка: Тести. Ситуації. Задачі: [навч. посіб.] /М.Ф. Горошко, В.В. Кулішов. – К.: Елька, Ніка-Центр, 2003. – 368 с.

2. Гронтовська Г.Е. Мікроекономіка. Практикум: [навч. посіб.] /Г.Е. Гронтовська, А.Ф. Косік. – К.: Центра навчальної літератури, 2004. – 404 с.

3. Микроэкономика /Под ред. В.М. Гальперина. – В 2 т. – СПб.: Экон. шк., 1994. – Т. 1 – 349 с.

4. Долан Э. Дж. Микроэкономика /Э.Дж. Долан, Д. Линдсей.; пер. с англ. /под ред. В.Т. Борисович, В.М. Полтерович, В. Й. Данилов й др. – М.: Экономика, Дело, 1992. – 510 с.

5. Микроэкономика: [учебн.] /Под общ. ред. Л.С. Тарасевича. – СПб.: Изд-во СПб УЭФ, 1996. – 352 с.

6. Мікроекономіка: опорний конспект лекцій /[В. Базилевич, В. Лук'янов, Н. Писаренко, Н. Квіцинська]; за заг. ред. В. Базилевича. – К.: Четверта хвиля, 1998. – 248 с.

7. Задоя А.О. Мікроекономіка. Курс лекцій та вправи: [навч. посіб.] / А.О.

Задоя. – К.: Знання, 2002. – 387 с.

8. Піндайк Р. Мікроекономіка /Р. Піндайк, Д. Рубінфелд; пер. з англ. А. Олійника, Р. Скільського. – К.: Основи, 1996. – 646 с.

9. Самюелсон Пол А. Мікроекономіка /Пол А. Самюелсон, Вільям Д. Нордгуаз; пер. з англ. С. Панчишина. – К.: Основи, 1998. – 676 с.

10. Фишер С. Экономика /С. Фишер, Р. Дорнбуш, Р.Шмалензи; пер. с англ. 2-го изд. – М.: Дело ЛТД, 1995. – 864 с.

11. Хайман Д.Н. Современная микроэкономика: анализ и приложения / Д.Н. Хайман; пер. с англ. – М.: Финансы и статистика, 1992. – Т. 1. – 384 с.; Т. 2. – 384 с.

12. Ястремський О.І. Основи мікроекономіки: [підручн.] /О.І. Ястремський, О.Г. Гриценко. – К.: Знання, КОО, 1998. – 714 с.

Навчальна література за дисципліною «Основи економічної науки»

1. . Економічна теорія. Політекономія: підручник / [Базилевич В.Д., Попов В.М., Базилевич К.С. та ін.]; за ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання – Прес, 2005. – 615 с.

2. Економічна теорія. Політекономія: підручник / [Базилевич В.Д., Попов В.М., Базилевич К.С. та ін.]; за ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2006. – 631 с.

3. Економічна теорія. Політекономія: підручник / [Базилевич В.Д., Попов В.М., Базилевич К.С.]; за ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання - Прес, 2008. – 719 с.

4. Задоя А.А. Основы экономической теории /А.А. Задоя, Ю.Е. Петруня. – М.: Рыбари, 2000. – 479 с.

5. Ковальчук В.М. Загальна теорія економіки: теоретична економіка /Ковальчук В.М. – Тернопіль, 1998. – 367 с.

6. Макконнел К.Р. Экономикс: принципы, проблемы и политика /К.Р. Макконнел, С.Л. Брю. – К.: Хагар-Демос, 1993. – 785 с.

7. Мочерний С.В. Політична економія: [навч. посіб.] /Мочерний С.В. – К.: Знання – Прес, 2002. – 687 с.

8. Основи економіки: навч. посібник / [О.О. Беляєв, А.С. Бебело, В.М. Сукноваленко та ін.]. – К.: КНЕУ, 2006. – 256 с.

9. Основи економічної теорії: підручник / [Федоренко В.Г., Ніколенко Ю.М., Діденко О.М. та ін.]; за наук. ред. проф. В.Г. Федоренка. – К.: Алеута, 2005. – 511 с.

10. Осовська Г.В. Економічний словник /Осовська Г.В., Юцкевич О.О., Завадський Н.С. – К.: Кондор, 2009. – 358 с.

11. Політична економія: [навч. посібник] / за ред. д.е.н., проф. Г.І. Башнянина; к.е.н., доц. Є.С. Шевчука. – Львів: «Магнолія 2006», 2008. – 280 с.

12. Політична економія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Біленко Т.І., Бодров В.Г., Волинцев В.В. та ін.]; за ред. В.О. Рибалкіна, В.Г. Бодрова. – К.: Академвидав, 2004. – 672 с.

13. Політична економія: підручник / [Ніколенко Ю.В., Бобров В.Я., Кривенко К. Т. та ін.]; за ред. Ю.В. Ніколенка. – К.: ЦУЛ, 2003. – 412 с.

14. Самуельсон П. Економіка: [підручник] / Самуельсон П. – Львів:Світ, 1993. – 496 с.

15. Фишер С. Экономика / Фишер С., Дорнбуш Р., Шмалензи Р.; пер. с англ. со 2-го изд. – М.: Дело, 1999. – 864 с.

Навчальна література за дисципліною «Економіка праці й соціально-трудова відносина»

1. Буряк П.Ю. Економіка праці й соціально-трудова відносина : [навч. посіб.] / Буряк П.Ю., Карпінський Б.А., Григор'єв М.І.– К.: Центр навчальної літератури, 2004.-440 с.

2. Волошина С.В. Економіка праці: Курс лекцій і навчально - методичні матеріали для самостійного вивчення дисципліни : [навч. посіб.] / Волошина С.В., Чорноморченко Н.В., Чорноморченко І.С. – Дніпропетровськ : Пороги, 2002. – 342 с.

3. Генкин Б.М. Экономика и социология труда : [учебн. для вузов] / Б.М. Генкин. – [7-е изд., доп.]. - М. : НОРМА, 2007. - 448 с.

4. Гриньова В.М. Економіка праці та соціально-трудова відносина : [навч. посіб.] / В.М. Гриньова, Г.Ю. Шульга. - К. : Знання, 2010. - 310 с.

5. Грیشнова О.А. Економіка праці та соціально-трудова відносина : [підруч.] / О.А. Грیشнова. - [3-є вид., виправл. і доповн.]. - К. : Знання, 2007. - 559 с.

6. Дарченко Н.Д. Економіка праці та соціально-трудова відносина. Збірник завдань і вправ : [навч. посіб.] / [Н.Д. Дарченко, А.С. Рижиков, О.Л. Єськов та ін.]. - К. : Центр учбової літератури, 2007. - 252 с.

7. Економіка праці та соціально-трудова відносина : [підручн.] / [А.М. Колот, О.А. Грیشнова, О.О. Герасименко та ін.] ; за наук. ред. АМ. Колота. - К. : КНЕУ, 2009. - 711 с.

8. Есинова Н.И. Экономика труда и социально-трудовые отношения : [уч. пособ.] / Н.И. Есинова. – [2-е изд., исправл. и доп.] - К. : Кондор, 2008. - 464 с.

9. Завіновська Г.Т. Економіка праці : [навч. посіб.] / Г.Т. Завіновська. – [3-є вид., без змін]. – К. : КНЕУ, 2007. – 304 с.

10. Іляш О.І. Економіка праці та соціально-трудова відносина : [навч. посіб.] / О.І. Іляш, С.С. Гринкевич. - К. : Знання, 2010. - 476 с.

11. Калина А.В. Економіка праці : [навч. посіб.] / А.В. Калина. - К. : МАУП, 2004. - 274 с.

12. Калина А.В. Организация и оплата труда в условиях рынка (аспект эффективности) : [уч. пособ.] / А.В. Калина. - [4-е изд., стереотип.]. – К. : МАУП, 2003. - 312 с.

13. Колот А.М. Мотивація персоналу : [підруч.] / А.М. Колот. - К. : КНЕУ, 2005. – 337 с.

14. Колот А.М. Мотивація, стимулювання й оцінка персоналу : [навч. посіб.] / А.М. Колот. - К. : КНЕУ, 1998. - 224 с.

15. Никитин А.В. Сборник задач по экономике, нормированию и организации труда в промышленности : [уч. пособ.] / А.В. Никитин ; под ред. П.Ф. Петроченко. - [3-е изд., перераб. и доп.]. – М. : Экономика, 1990. – 271 с.
16. Петюх В.М. Ринок праці та зайнятість : [навч. посіб.] / В.М. Петюх. - К. : МАУП, 1997. - 201 с.
17. Погосян Г.Р. Практикум по экономике, организации, нормированию труда : [уч. пособ.] / Погосян Г.Р., Жуков Л.И., Горшков В.В. / под ред. Г.Р. Погосяна, Л.И. Жукова.– М. : Экономика, 1991. - 190 с.
18. Практикум по экономике труда : [уч. пособ.] / В.Д. Арещенко, Т.К. Болтрушевич, А.У. Жук и др. ; под общ. ред. В.Д. Арещенко. – [2-е изд., перераб. и доп.] - Мн. : Высшая школа, 1988. - 174 с.
19. Рофе А.И. Научная организация труда [уч. пособ] / А.И. Рофе. - М. : МИК, 1998. - 318 с.
20. Рофе А.И. Экономика труда : [учебн.] / А.И. Рофе. - М. : КноРус, 2010. – 400 с.
21. Синк Д.С. Управление производительностью: планирование, измерение и оценка, контроль и повышение / Д.С. Синк ; пер. с англ. - М. : Прогресс, 1989. - 528 с.
22. Экономика труда : [учебн.] / [Жуков Л.И., Погосян Г.Р., В.И. Сивцов В.И. и др.] ; под ред. Г.Р. Погосяна, Л.И. Жукова. - М.: Экономика, 1991.- 304 с.
23. Экономика труда и социально-трудовые отношения / под ред. Г.Г. Меликьяна, Р.П. Колосовой. - М. : Изд. МГУ, 1996. - 623 с.